

Lukács 12-238/2

Budapest, 1955 május 30.

Kedves Barátom, május 24-én kelt leveledben felszólítasz, hogy vegyek részt a Minisztérium esztétikai bizottságában. Mivel megterhelésem elérte azt a határt, amelyet koromra és egészségi állapotomra való tekintettel nem léphetek át, ha tudományos munkámat nem akarom feladni, legnagyobb sajnálatomra nem vehetek részt a bizottság munkájában. Mint tudni fogod, már a múltban nem zárkoztam el az elől, hogy egyes konkrét elvi kérdésekre konzultáljam munkatársaidat. Ezt egyes esetekben a jövőben is megteszem, de bizottsági tagságot nem vállalhatok.

Meleg üdvözléssel

igaz hived

Lukács György

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

Darvas József

Szerzői J. H. ügyében

L44L 11-338/4

Budapest, 1956 április 25.

Kedves Barátom!

A következő kéréssel fordulok hozzád: Már hosszú idő óta állandó vita folyik köztem és a Szerzői Jogvédő Hivatal között a Német Demokratikus Köztársaságban lévő honoráriumomnak átutalása ügyében. Most azt az értesülést kaptam, hogy a Néművelési Minisztérium utasította őket az átutalások végrehajtására. Mivel ez bizonyára a normál bürokratikus uton történt, szeretnék röviden felvilágosítani az eset sajátosságára.

Mindenekelőtt: én ezeket a honoráriumokat nem mint magyar író kapom. A legtöbb könyv német kézírata - Pick elvtárs kivánságára - még Moszkvából ment el az Aufbau-Verlaghoz mielőtt még én Pestre érkeztem volna. Később is német eredeti kéziratokat adtak ki tőlem. Hogy mennyire német íróknak tekintenek a Német Demokr. Köztársaságban bizonyítja, hogy e kormány nekem - csakúgy mint a vezető német íróknak és tudósoknak - nagyobb valutaösszeget biztosít, hogy nyugati könyvvásárlásaimat zavartalan tudjam lebonyolítani.

Ezzel pedig megérkeztem a kérdés tárgyi lényegéhez. Ahhoz, hogy munkámat eredményesen folytathassam, feltétlen szükségem van arra, hogy a nyugati irodalmat és filozófiát gyorsan és kimerítően megismerhessem. Ez nemcsak irodalmi munkásságomra vonatkozik, hanem például a Békemozgalomban való nemzetközi szereplésemre, külföldi előadásaim eredményességére stb. Tudod: nem szeretek dicsekedni, de elmondhatom, hogy ebben a tekintetben értem el eredményeket, amelyek végülis a magyar kultúra számlájára íródnak. /Talán elég annyit említenem, hogy Thomas Mann nyilvánosan az élő legnagyobb kritikusként nevezett engem./

Mindezt lehetetlen volna innen elérni. Hogy egy jellemző példát mondjak, az időre megrendeltem innen a "Tribune des Nations" című francia hetilapot, amelyről azt hittem, hogy ezt legalább akadály baloldali nélkül megkaphatom - és íme valamely "felsőbb hatóság" nem adta meg az engedélyt. Hogy számíthatnék arra, hogy kifejezetten reakciós vagy dekadens irodalmat belátható időn belül innen megszerezhetnék. Az én munkásságom számára tehát életkérdés hogy az Aufbau-Verlag honoráriumaiából lehetővé tegye számomra a sokoldalú és gyors ideológiai információ a mai nyugati kulturáról. Nem kell attól félni, hogy itt "precedens" jön létre, mert hiszen én vagyok Magyarországon az egyetlen, akinek külföldön eredeti és nem fordított művei megjelennek. Szeretném még hozzátenni, hogy ez a kivánság kizárólag az Aufbau-Verlag honoráriumaira vonatkozik, egyéb átutalásokat amúgyis a Jogvédő Hivatal bonyolít le és ez ellen nem is emelek semmi kifogást.

Nagyon kérlek, utasítsd a Szerzői Jogvédi Hivatalt, hogy ezt a kérdést az én kivánságaimnak megfelelően intézze a jövőben. Amennyiben itt valami probléma merülne fel, amelyet személyesen kellene megtárgyalni, kérlek várj a döntéssel addig, amíg Olszországból

hazaérkezem. Holnapután indulok el és előreláthatólag egy hónapig
maradok el.

Szivességedet előre is köszönöm, Meleg üdvözlettel

igaz hived

Lukács György

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.